

Pedro Iraola Belza
Amasa-Villabona, Gipuzkoa
(1941)

Pedro Iraola

Aurkibidea

Biografia

Pedro
Iraola

Zizurkilen jaioa, Aizpuruneko etxean. Aita Villabonakoa zuen, Zubiaurre baserrikoa; ama, berriz, Etxarrikoa, baina hamar urtetatik Zizurkilen bizi zen. Aizpurunean egiten zuten lana biek. Pedro hiru senidetan txikiena zen. Mojetan ibili zen eskolan, Villabonan, Jaunartzea egin arte, eta gero Zizurkilgo eskola publikoan. 10 urte zituela, familia Villabonara joan zen bizitzera, Kale Nagusira. Zubiaurre baserrian ere asko egoten zen. 13 urterekin SACEMen hasi zen Pedro, lehenengo bertako eskolan ikasle moduan eta gero langile moduan. Handik urte batzuetara Tolosara joan zen lanera, paper lantegira. Beste toki batzuetan ere egin du lana, mekaniko moduan. Ibarako emakume batekin ezkondu zen, Villabonara, eta bi seme-alaba izan zituzten.

Zintak

VIL-025

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2015-04-30
- **Iraupena:** 67 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Oruesagasti, Ainitze

VIL-026

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2015-04-30
- **Iraupena:** 45 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Lizeaga, Irati

Pasarteak

1. Villabonako mojen eskola

- **Erref:** VIL-025/003
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:01:59. **Bukatu:** 00:03:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Pedroren gurasoak ezkondu eta Zizurkilera joan ziren bizitzera. Hiru anai-arrebek ikasi zuten Villabonako mojen eskolan. Villabonako mojen eskola eta Amasarako bidea non zeuden azaltzen du.

2. Zizurkilgo eskola

- **Erref:** VIL-025/004
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:03:09. **Bukatu:** 00:04:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

Villabonako mojen eskola bukatu eta Zizurkilgo eskola publikoan ibili zen. Eskola non zegoen azaltzen du. Maisua: Juan Imaz 'Eskailu'.

3. Mojetan, komunioa egin arte

- **Erref:** VIL-025/006
- **Iraupena:** 0:00:27. **Hasi:** 00:04:19. **Bukatu:** 00:04:46

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Villabonako mojen eskolari buruzko azalpenak. Neskak eta mutilak bereizita ikasten zuten. Mutilak komunioa egin arte ibiltzen ziren ikastetxe horretan. Neskak, 14 urtera arte.

4. Dotrina

- **Erref:** VIL-025/007
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:04:46. **Bukatu:** 00:06:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina

Laburpena:

Zizurkilen bizi arren Villabonan egiten zuen bizimodua. Villabonako elizara joaten zen dotrina ikastera. Mojen eskolan ere ikasi zuen katekesia.

5. 'Viva España' eta 'Cara al Sol' abestu behar

- **Erref:** VIL-025/008
- **Iraupena:** 0:02:34. **Hasi:** 00:06:08. **Bukatu:** 00:08:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Zizurkilgo eskolatik ateratzen zirenean, 'Viva España' eta 'Cara al Sol' abestu behar izaten zuten atarian. Pasadizoa: maisuak bere semea banderarekin jo zuen ez zuelako 'Cara al Sol' abestu nahi. Zelatariak.

6. Eskolan, etxean eta kalean erdaraz

- **Erref:** VIL-025/009
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:08:42. **Bukatu:** 00:10:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Mojetan erdaraz ikasten zuten. Etxean eta lagunartean erdaraz egiten zuen. Euskaraz egitea galarazia zegoen. Gerora, lanean eta bikotearekin ikasi zuen euskaraz hitz egiten.

7. 13 urterekin, SACEMen hasi

- **Erref:** VIL-025/010
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:10:38. **Bukatu:** 00:12:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:

Lehenengo, bertako eskolan ikasle moduan ibili zen, eta gero langile moduan. Maisuen izenak aipatzen ditu.

8. SACEMen eta akademian

- **Erref:** VIL-025/012
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:12:48. **Bukatu:** 00:13:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

13 urterekin, SACEMen hasi zen. Goizetan, mekanika ikasten zuten; arratsaldetan, matematika eta marrazketa lineala. Handik atera, eta Villabonako akademiara joaten zen.

9. 400 langiletik gora SACEMen

- **Erref:** VIL-025/013
- **Iraupena:** 0:00:38. **Hasi:** 00:13:37. **Bukatu:** 00:14:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak

Laburpena:

SACEM lantegiari buruzko kontuak. Zenbat langile ziren. Beti langile bila omen zebiltzan.

10. Villabonako lantegiak

- **Erref:** VIL-025/014
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:14:15. **Bukatu:** 00:15:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak

Laburpena:

Pedro gaztea zela, Villabonan zeuden lantegiak: SACEM (mekanika), Subijanako ehun-lantegia, Salvadora eta Portu paper-lantegiak. Adunan, torlojugintzan aritzen ziren.

11. Lan faltarik ez

- **Erref:** VIL-025/015
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:15:00. **Bukatu:** 00:16:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:

Lantegietako jendea Hernaniko tren-geltokira joaten omen zen maletekin jaisten zen jendeari lana eskeintzera. Kanpotik lanera etortzen zen jendea.

12. Soldata kontuak

- **Erref:** VIL-025/016
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:16:24. **Bukatu:** 00:17:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

Lanean hasi zenean zenbat irabazten zuen aipatzen du. Astean, 48,50 pezeta irabazten zituen. Ofizial egin zenean, aparteko ordu bakoitza 17,50 edo 18 pezeta ordaintzen zien. Beti aparteko orduak sartzen: 10, 11 eta 12 orduko lanaldiak.

13. Mekanikariak, igandetan lanera

- **Erref:** VIL-025/017
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:17:19. **Bukatu:** 00:18:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Papergintza
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak

Laburpena:

<p>Tolosako paper-lantegiko kontuak. Lantegia igandetan itxi egiten zen, ez

zuten lanik egiten. Igandetan makina gelditzen zenez, mekanikariak joaten ziren lanera aberiak konpontzera.</p>

Transkripzioa

- Gero Tolosara jun nintzanen, igandian ta dana lana itten nun. Bueno, igandetan ta larunbatetan gu jai, taillerrian jai itten gendula, papelerako nola itten gendun lana Tolosan? Ordun larunbata ta igandian nola papeleran lan itten zuen, ixten zuen edo geldittu zuen, ordun jutun giñan larunbatetan igandetan ta lanera papelera edo hareia edo honea edo...
-Papelera beti zabalik egoten zen? Igandetan ere bai?
-Eske igandetan garai hartan ez zuten lana itten igandian. Baiño aste guztian nola lana itten zuen, igandetan prepatu iten zan makina, geldittu nola iten zan makina, ba aberiak eta arreglatzera. Papelerak. Batzuk gero hasi zan hori, hiru errelebo bai itten zuen baiño hasi zan bost edo sei errelebo jartzen zala. Tipo americano edo ez dakit zer esaten duten. Baiña ordun igandean gelditu iten zan, orain ez da gelditzen, ez larunbata ez igandea ez ezer. Edo erabat geldittu edo bestela ez da gelditzen.

14. SACEM lantegiko kontuak

- **Erref:** VIL-025/018
- **Iraupena:** 0:03:41. **Hasi:** 00:18:25. **Bukatu:** 00:22:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Erreminta-makinak

Laburpena:

SACEM lantegian doitzaille ("ajustadore") lanetan ibili zen. Nolako eta norako makinak egiten zituzten azaltzen du. Makinaria elektrikoa sartu eta lana jaisten hasi zen.

15. Lan-ibilbidea

- **Erref:** VIL-025/019
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:22:06. **Bukatu:** 00:24:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Erreminta-makinak

Laburpena:

SACEM lantegitik Tolosako paper-lantegira joan zen, mekanikari. Zortzi urte egin zituen paper-lantegian. Handik harrobiko makinaria egiten zuen lantegi batera joan zen. Lantegia itxi, eta Kelsen lantegian aritu zen mantenu lanetan erretiroa hartu zuen arte.

16. Jendea lanera etorri

- **Erref:** VIL-025/021
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 00:27:11. **Bukatu:** 00:29:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:

Villabonako lantegietan lan asko zegoen, eta kanpotik jendea etorri zen lanera. Herria hazten joan da. Pedroren ume garaian, 1.500 biztanle inguru ziren. Kanpoko jendearekin harremana.

17. "Hildakoak bisitatzera"

- **Erref:** VIL-025/024
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 00:30:35. **Bukatu:** 00:32:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Umetako kontuak. Arrebarekin joaten zen eskolara. Errepideetan ia ez zen trafikorik. Herrian norbait hiltzen zen bakoitzean, arrebarekin joaten zen hildakoaren etxera, "bisitatzera". Hildakoari ur bedeinkatua botatzen zioten.

18. Ama, Aizpurunean

- **Erref:** VIL-025/025
- **Iraupena:** 0:00:36. **Hasi:** 00:32:39. **Bukatu:** 00:33:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Pedroren amak Aizpurunean egiten zuen lana. Espartzuzko zakuak josten zituen.

19. Non bizi izan diren

- **Erref:** VIL-025/026
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:33:15. **Bukatu:** 00:34:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Pedroren aitak biltegia ireki zuen Andoainen, eta bere kasara hasi zen lanean. Orduan, Aizpurunetik Zizurkilera joan ziren bizitzera. Gero, Villabonako Kale Nagusian lau bizitzako etxea erosi zuen aitak.

20. Zubiaurre baserria

- **Erref:** VIL-025/028
- **Iraupena:** 0:02:51. **Hasi:** 00:35:04. **Bukatu:** 00:37:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Pedroren aita Zubiaurre baserrian jaio zen. Errenteroak ziren. Baserri handia zen: dolarea, artoa txikitzeko makina... zituen. Baserri inguruak nolak ziren aipatzen du. Paper-lantegira pasta eramaten zuten idi-pareei buruzko kontakizuna: zubia ezin igota ibiltzen ziren.

21. Baserriira egunero

- **Erref:** VIL-025/029
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:37:55. **Bukatu:** 00:39:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Umetan, egunero joaten ziren Zubiaurre baserriira. Labe handi bat zuten baserrian. Baserrian egiten zuten ogia eta gazta.

22. Behi-esnea saltzen

- **Erref:** VIL-025/030
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:39:03. **Bukatu:** 00:40:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:

Zubiaurre baserrian zazpi behi zituzten. Behi-esnea saltzen zuten baserrian bertan.

23. Errazionamendu garaia

- **Erref:** VIL-025/031
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:40:14. **Bukatu:** 00:42:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Baserrian ez zuten jatekorik falta. Aitonak erraziomendu doblea jasotzen omen zuen. Baserriko generoa trukatzan zuten azukrea eta olioagatik.

Errazionamenduko olioak.

24. Txerrikiaren kontserba

- **Erref:** VIL-025/032
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:42:11. **Bukatu:** 00:44:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Etxean bost lagun bizi ziren, eta urtean txerri bat jaten zuten. Txerrikiari gatzak ematen zioten ondo kontserba zedin. Txerriaren gantza urtu eta lurrezko ontzietan edo maskurietan jasotzen zuten.

25. Baserriko sagardoa

- **Erref:** VIL-025/033
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:44:51. **Bukatu:** 00:45:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza
- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Sagarra, sagastiak

Laburpena:

Zubiaurre baserrian dolarea zegoen, eta bi urtean behin egiten zuten sagardoa. Bazituzten sagastiak, baina sagar hura etxerako izaten zen. Sagardoa egiteko sagarra Zizurkildik erosten zuen Pedroren aitak.

26. Pitarra

- **Erref:** VIL-025/034
- **Iraupena:** 0:00:37. **Hasi:** 00:45:43. **Bukatu:** 00:46:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza

Laburpena:

Pitarra zer den azaltzen du.

27. Sagardoa nola egiten zuten

- **Erref:** VIL-025/036
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:46:50. **Bukatu:** 00:47:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Lurra lantzea
- Baserría » Baserriko lanak » Sagardogintza

Laburpena:

Zubiaurre baserrian sagardoa nola egiten zuten azaltzen du. Sagar-patsa erabiltzen zuten lurra ongarritzeko.

28. Garai bateko Villabona

- **Erref:** VIL-025/037
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:47:58. **Bukatu:** 00:50:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Pedro umea zela Villabona nolakoa zen azaltzen du. Dendak, sagardotegia, estankoa eta garbitokia non ziren aipatzen du.

29. Garbitokiak

- **Erref:** VIL-025/038
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:50:06. **Bukatu:** 00:52:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Berdura plazaren ondoan arraina saltzeko postu batzuk zeuden, eta haien atzean garbitokia zegoen. Garbitoki handia eta biribila zen. Beste hiru garbitoki ere aipatzen ditu.

30. Errotak

- **Erref:** VIL-025/040
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:53:06. **Bukatu:** 00:54:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

Etxeondora bidean errota bat zegoen. Asteasura bideko errota aipatzen ditu: Akezkoa, Pello errota, Sotoerrota... Pedroren etxeak Akezkoa errota joaten ziren.

31. Gari-sorotik txoriak uxatzen

- **Erref:** VIL-025/041
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:54:23. **Bukatu:** 00:55:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Baserría » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:

Zubiaurre baserrian artoa eta garia egiten zuten. Gari-sorotik txoriak uxatzeko harriz betetako pote bat astintzen ibiltzen zen Pedro.

32. Goserik ez, baina inbidia bai

- **Erref:** VIL-025/042
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:55:50. **Bukatu:** 00:57:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Beste umeei txokolatea edo txorizoa ikusitakoan inbidia pasatzen zuten. Taloak. Arrautza bat eta litro erdi esnez egindako tortila hiru lagunentzat.

33. Abereak

- **Erref:** VIL-025/043
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:57:07. **Bukatu:** 00:58:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Zubiaurre baserrian zer abere zituzten: txerriak, oiloak, untxiak, akuriak... Erreka aldean arrautzak jarri zituen oiloaren pasadizoa. Baserriko bizimodua zuten.

34. Ferratokiak

- **Erref:** VIL-025/044
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:58:20. **Bukatu:** 01:01:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Errementariak, ferratzaileak

Laburpena:

Villabonan hiru ferratoki zeuden. Ferratokiak non zeuden eta ferratzaileak zein ziren aipatzen du. Aberea ferratokira eramatea. Zizurkilgo ferratzaile bat ere aipatzen du.

35. Aitak emakume bat errekatik atera

- **Erref:** VIL-025/045
- **Iraupena:** 0:02:21. **Hasi:** 01:01:00. **Bukatu:** 01:03:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Pedroren aita goizean goiz joaten zen erreka ondoko baratzera lanera. Errekara eroritako emakume bat uretatik atera zueneko pasadizoa kontatzen du. Baratzeko lanak egin eta lantokira joaten zen lanera.

36. Harrobiak

- **Erref:** VIL-025/049
- **Iraupena:** 0:00:33. **Hasi:** 01:04:57. **Bukatu:** 01:05:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak

Laburpena:

Aizpuruneko harrobiak non zeuden azaltzen du.

37. Aizpurunekoa II

- **Erref:** VIL-025/050
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 01:05:30. **Bukatu:** 01:06:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Tolosaldeko lantegiak
- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:

Pedroren familia Aizpuruneko etxean bizi izan zen. Lehenago etxe hartan nagusia bizi izan zen. Aizpurunean emakume asko aritzen zen espartzuzko zakuak josten.

38. Jendetza ibiltzen zen astearteroko azokan

- **Erref:** VIL-026/001
- **Iraupena:** 0:03:03. **Hasi:** 00:00:13. **Bukatu:** 00:03:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

Herrikoak ziren plazan arraina saltzen zuten arrantzaleak. Baserritarrek asteartero saltzen zituzten barazkiak.

39. Xaboa egiten zuten erretxinaz eta gantzaz

- **Erref:** VIL-026/002
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:03:16. **Bukatu:** 00:04:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Lanbideak » Antzinako lanbideak

Laburpena:

<p>Enkarguz egiten zuten xaboa.</p>

Transkripzioa

- Orduan egoten zen beste posturik edo etxez etxe saltzen ibiltzen ziranak edo?
- Bueno etxez etxe ibiltzen zirenak baiño ez arraia? Hemen ez zan... beste batzuk iten zuen jaboia, grasakin ceboarekin eta resina de la papelera eta ácido ta nose que're bai ta. Hori nahastu ta pastilla, etxeko egindako jaboia saltzen zuen, baiño hori're enkarguz. Itten zuen ta basarrita ta ez dakit nora, hemen'e ta etxetan'e bai ta itten zuen jaboia ta euren bila bialtzen zuen.

40. Trapu-saltzaileak, txatarreroak... maiz

- **Erref:** VIL-026/003
- **Iraupena:** 0:00:47. **Hasi:** 00:04:01. **Bukatu:** 00:04:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:

Labanak zorroztera joaten ziren oinez herrira.

41. Serenoa ia erre kara bota zutenekoa

- **Erref:** VIL-026/004
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:04:48. **Bukatu:** 00:06:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Udal langileak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Aguazila danborrarekin ateratzen zen kalera bandoa jasotzera.

42. Atea sokaz irekitzen zuten

- **Erref:** VIL-026/005
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:06:55. **Bukatu:** 00:08:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Ez zuten lapurren beldurrik garai hartan, beti irekita egoten ziren atea.

43. Udaletxeak egurra saltzen zien biztanleei

- **Erref:** VIL-026/006
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:08:19. **Bukatu:** 00:10:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Ez zuten ikatzik erosten, egurra baizik.

44. Larunbatetan ere lanera

- **Erref:** VIL-026/007
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:10:47. **Bukatu:** 00:12:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

Goizeko zazpietatik ordubietara egiten zuten lan. Arratsaldetan baratzean aritzen zen aita eta amarekin.

45. Zesta-punta Villabonan

- **Erref:** VIL-026/008
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 00:12:22. **Bukatu:** 00:14:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna
- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:

"Paris pequeño" esaten zitzaion Villabonari. Familia askotan zesta-punta jokalariren bat egoten zen.

46. Mendian asko ibiltzen zen

- **Erref:** VIL-026/009
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:14:37. **Bukatu:** 00:16:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendizaletasuna
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Eskalatu ere egiten zuten, lonazko botekin. Loatzo mendi elkarteko kide izan zen.

47. Anboto, Pirineoak... ezagutu zituzten

- **Erref:** VIL-026/010
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:16:42. **Bukatu:** 00:18:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendizaletasuna
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Mendi taldearekin eta koadrilarekin joaten ziren mendira, autobusa alokatuta edo trenez.

48. Autoa, bizikleta eta tranbia

- **Erref:** VIL-026/011
- **Iraupena:** 0:03:25. **Hasi:** 00:18:27. **Bukatu:** 00:21:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak

Laburpena:

Lehenengo bizikleta eduki zuen, ondoren motorra. Tranbia ezagutu zuen, bat Tolosatik eta bestea Donostiatik ateratzen ziren, baina oso mantsoak ziren hauek. Egunean bi edo hiru zeuden.

49. Autobusak "gurpildun tranbiak"

- **Erref:** VIL-026/012
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:21:52. **Bukatu:** 00:24:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:

Autobusak bere emaztearen lehengusina harrapatu zuen. Trenetik jende asko erortzen zen.

50. Uholdeak

- **Erref:** VIL-026/014
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:24:55. **Bukatu:** 00:26:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:

1954.urte inguruan uholdeak egon ziren, atalondo guztia estaliz.

51. "Jendea baino taberna gehiago"

- **Erref:** VIL-026/015
- **Iraupena:** 0:03:12. **Hasi:** 00:26:55. **Bukatu:** 00:30:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:

Tolosatik ekartzen zituzten gozoak dendetara. Taberna eta sagardotegi asko zeuden. Hamar orduz lanean egon ondoren, afaldu eta txikiteoan ateratzen ziren.

52. Taberna batetik bestera

- **Erref:** VIL-026/016
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:30:07. **Bukatu:** 00:30:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:

Tabernak itxi eta elkartera joaten ziren afaltzera.

53. Emakumeak eta tabernak

- **Erref:** VIL-026/017
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:30:53. **Bukatu:** 00:33:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Gizonekin bai, baina emakumeak ez ziren bakarrik tabernara joaten. Elkarrekin beranduago hasi ziren sartzen.

54. Emakumeak beti gonaz

- **Erref:** VIL-026/018
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:33:01. **Bukatu:** 00:33:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:**55. Aza-hostoan banatzen ziren zerri puskak**

- **Erref:** VIL-026/019
- **Iraupena:** 0:02:51. **Hasi:** 00:33:56. **Bukatu:** 00:36:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Zerri zatiak ematen zizkieten elkarri.

56. Abereak txabolan zituzten

- **Erref:** VIL-026/020
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:36:47. **Bukatu:** 00:37:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Esaerak
- Baserría » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:

"Odolkiak ordainetan" esamesaren jatorria azaltzen digu.

57. Neskak eta dantza lotua

- **Erref:** VIL-026/021
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:37:53. **Bukatu:** 00:39:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Neskak bakarrik dantzan ibil zitezkeen, baina mutilekin ez.

58. Tolosan ezagutu zuen emaztea

- **Erref:** VIL-026/022
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:39:14. **Bukatu:** 00:40:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Kalabazak eman zizkion emazteak.

59. Saharan soldadu

- **Erref:** VIL-026/023
- **Iraupena:** 0:03:47. **Hasi:** 00:40:00. **Bukatu:** 00:43:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Asko argaldu zen soldadutzan beroa zela eta. Dirua ematen zieten soldadutzan egoteagatik. Dirua jasotzean korrika jatetxeetara joaten ziren.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-01-13

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com